

'it's the culture, stupid'

Het belang van cross-cultureel perspectief
in conflicten tussen het Westen en China

China21 Beschouwing

Beijing P.R. China

Februari 2024

China21 Beschouwing

chinabeschouwing.substack.com

'it's the culture, stupid'

**Het belang van cross-cultureel perspectief
in conflicten tussen het Westen en China**

Peter Peverelli

Gordon Dumoulin

China21 Beschouwing

Beijing, PR China

13 Februari, 2024

China21 Beschouwing

chinabeschouwing.substack.com

Vijand of spiegelbeeld

Moet het Westen China zien als een bedreiging of als een kans, een vriend of een vijand? Zijn we op weg naar een derde wereldoorlog? Betekent de schijnbaar onverbiddelijke opkomst van China de doem van de waarden waarin we al zo lang geloven? Zou er toch een vorm van communisme kunnen zegevieren? Zijn China's motieven sinister? Probeert het ons te ondermijnen? Heeft het kwaad in de zin? Gezien de zeer slechte pers die China in de westerse media heeft gekregen, zou je dat zeker kunnen denken. Maar het woord 'sinister' heeft een interessante herkomst. De oorspronkelijke betekenis ervan heeft niets te maken met sluw oriëntalisme. Het betekent gewoon linkshandig. De meesten van ons zijn rechtshandig en gebruiken onze dominante linkerhersenhelften die aan de rechterkant van ons lichaam zijn verbonden. Maar een paar van ons zijn linkshandig, met die kant van het lichaam aangesloten op de rechterhersenhelft. Zulke mensen zijn het tegenovergestelde van ons. Ze ontkennen de manier waarop we zijn en gezien de archaische betekenis van het woord sinister, lijkt dit ons ooit bang te hebben gemaakt en wantrouwen te hebben gewekt.

Dit is de openingsparagraaf van het boek [Has China Devised a Superior Path to Wealth Creation? The Role of Secular Values](#) (2021). Dit boek is volledig gebaseerd op het 7-Dimensie (7-D) model van nationale cultuur ontwikkeld door Fons Trompenaars, een van de auteurs van het boek. Het wijst op het feit dat volgens het model de Chinese cultuur vergeleken met de westerse cultuur aan de andere kant van bijna alle dimensies ligt.

Dit is geenszins een nieuwe bevinding. De verschillen zijn openlijk beschikbaar op de website van [Trompenaars Hampden-Turner \(THT\)](#). Het is daarom verontrustend dat niemand, zelfs de meeste academici die bekend zijn met het model, nooit hebben geprobeerd alle kritiek op China vanuit een cross-cultureel perspectief te bekijken. Het idee dat veel van de conflicten niet van politieke maar van culturele aard zijn, kan die conflicten depolitiseren en het toneel vrijmaken voor vreedzame discussies. Vandaar de titel '**it's the culture, stupid**', verwijzend met een knipoog naar de bekende politieke campagneslogan 'it's the economy, stupid' van voormalig

president Bill Clinton tijdens de succesvolle Amerikaanse presidentsverkiezingen in 1992.

Allereerst zal dit essay de 7 culturele dimensies van het model introduceren. Om vervolgens met drie dimensies dieper in te gaan om de meest opvallende verschillen tussen de westerse en Chinese cultuur alsmede de gevolgen van die verschillen weer te geven met het model.

Het model zal ook tot een nauwkeurige definitie voor 'Westerse cultuur' leiden. Het Westen kan niet gelieerd worden aan een enkele natie en het niet hebben van een werkdefinitie van 'het Westen' is altijd een ernstige fout geweest in zowel pro- als anti-westerse argumenten. Bij sommige dimensies laten we de Engelse termen intact, omdat deze ook in de meeste Nederlandstalige literatuur ook gebruikelijk is.

Dimensies van Cultuur

Hoe meet je de culturen van verschillende landen? Trompenaars heeft tijdens seminars een reeks dilemma's voorgelegd aan tienduizenden managers over de hele wereld om te zien aan welke kant van die dilemma's ze terechtwamen. Het doel van het gebruik van dilemma's was om de respondent te verplichten om prioriteit te geven aan één van twee stellingen. Het woord di-lemma betekent 'twee stellingen' die ogenschijnlijk met elkaar in conflict zijn.

Deze dilemma's waren veelal onaangename kwesties en de meeste managers gaven aan zich verscheurd te voelen om stelling in te nemen. Maar het blijkt een goede manier te zijn om culturele vooroordelen te identificeren, zoals bijvoorbeeld de meeste westerlingen vrijheid boven gemeenschap verkiezen, hoewel er een gemeenschap nodig is om die vrijheid te garanderen en als die dat niet doet, de vrijheid dan weer ernstig wordt beknot. De volgende uitleg van de verschillende dimensies heeft regelmatig 'wij' als onderwerp; verwijzend naar THT adviseurs.

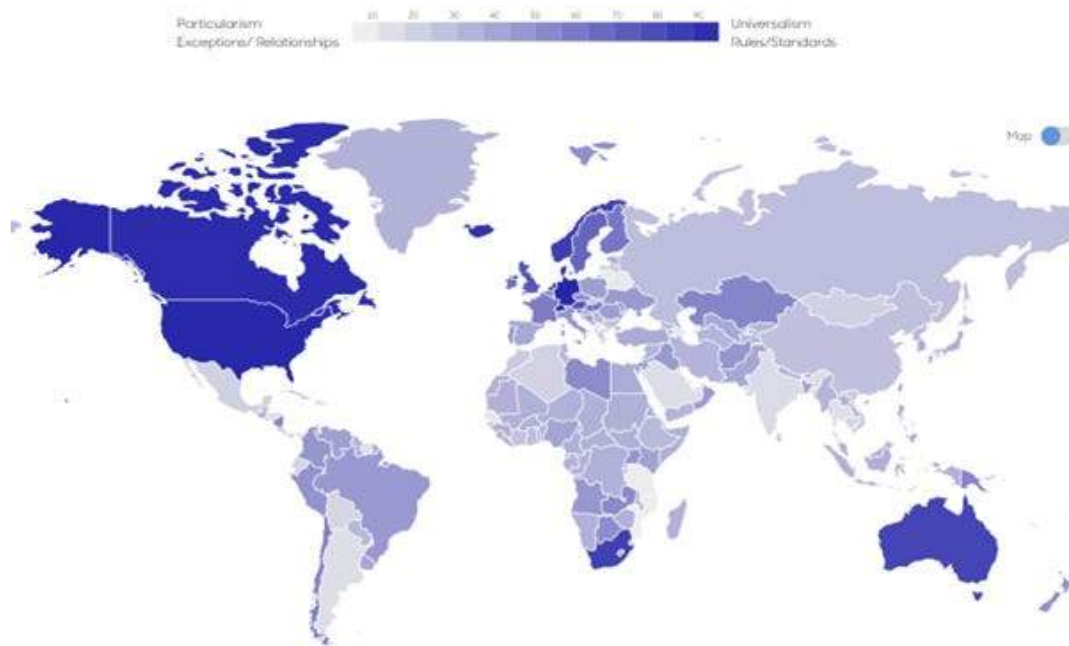
Universalistisch – Particularistisch

Onze eerste dimensie meet of we meer gericht zijn op **universele wetten** of op **specifieke omstandigheden**. We vertellen elke respondent dat hij/zij een passagier is in een auto die bestuurd wordt door een beste vriend die de snelheidslimiet overtreedt en een voetganger aanrijdt en verwondt. De vriend wordt naar de rechtbank gebracht waar de respondent de enige getuige is. Als de verweerder niet zou vertellen dat de vriend te hard reed, zou hij waarschijnlijk vrijkomen. Welk recht of welke reden heeft de vriend om de hulp van de respondent te verwachten? Dit dilemma plaatst de waarde van een universele wet die een waarheidsgetrouwe getuigenis in een rechtbank vereist tegenover vriendschap en een uitzonderlijke verplichting tegenover een bepaalde vriend. Welke kant van dit dilemma kies je? Is het waarheid of toewijding?

Zuid-Koreanen zijn tijdens cultuurseminars naar voren gekomen om de consultants te bedanken voor het bewijzen dat Amerikanen corrupt zijn. 'Ze zullen zelfs hun beste vrienden niet helpen!' Amerikanen kwamen ook naar voren en bedankten ons voor het bewijzen dat Zuid-Koreanen corrupt zijn. 'Ze liegen zelfs onder ede!' Laten we aannemen dat we 'vriend' vervangen door de liefde van je leven, de vrouw aan wie je zojuist een huwelijksaanzoek hebt gedaan? Ga je haar laten vallen? Wat we kiezen hangt af van omstandigheden en verschillende landen hebben historisch gezien verschillende omstandigheden meegemaakt.

Onderstaande wereldkaart laat zien welke landen meer universalistisch zijn (donkerblauw) en welke een meer particularistische cultuur hebben.

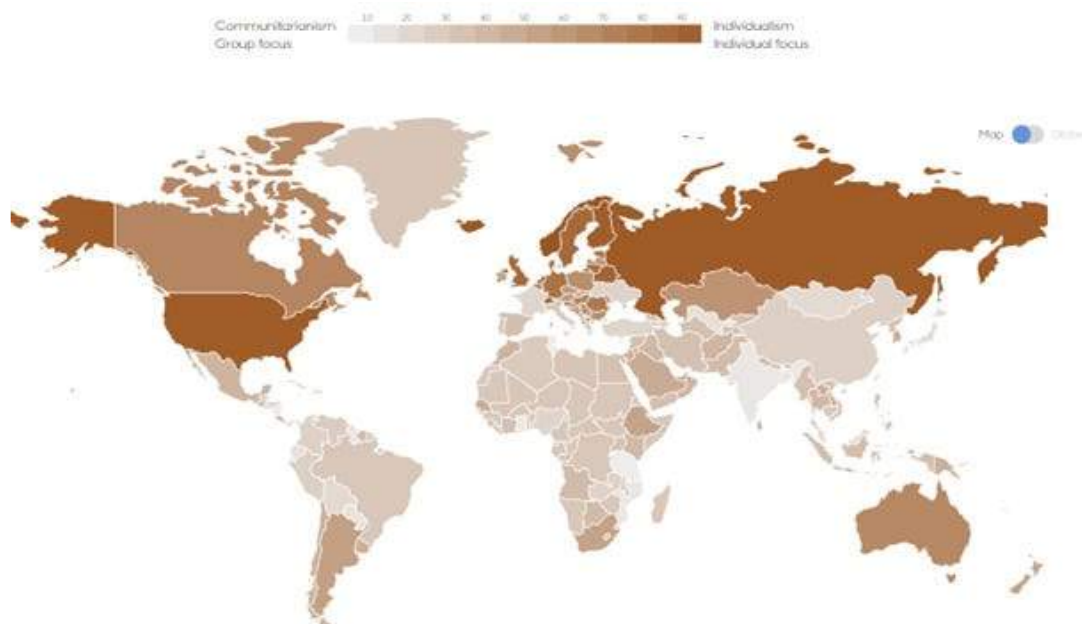
Afbeelding : [THT Consulting](#)

Individualistisch - Communautair

Onze tweede dimensie heeft te maken met waarom mensen doen wat ze doen. Gaat het om 'zoveel mogelijk persoonlijke vrijheid' te krijgen? Of is het om 'continu voor de behoeften van medemensen te zorgen'? Dit dilemma illustreert de dimensie: **individualisme versus gemeenschap**.

Een interessant kenmerk in deze is de grootte van de minderheden. Terwijl Amerikanen de vrijheid twee tegen één steunen, werkt zo'n 32% van hen voor de gemeenschap. Chinezen stemmen 50/50 over deze kwestie, wat suggereert dat hun ondernemersindividualisme er altijd is geweest. Toch bevinden alle Aziatische landen behalve Japan zich in de onderste helft van de grafiek, waar de bezorgdheid over de gemeenschap veel groter is. Discriminatie van de Chinezen, aanwezig in vele landen, kan hen ertoe bewegen handel te gaan drijven, net als de Britse en Amerikaanse Quakers, Non-Conformisten, Hugenoten en Joden. Als je in de handel gaat, heb je de neiging om met rust gelaten te worden en zijn regeringen minder onderdrukkend. Om te overleven heb je iets meer nodig dan je uiterlijk. Je moet entertainen, uitblinken in sport, geld verstrekken, mensen genezen en helpen, uitblinken in wetenschap etc.

Dat werken een vorm van vrijheid is werd duidelijk tijdens de COVID 19 pandemie. Moeten we de **gemeenschap** opsluiten en redden of ons wagen aan **individuele** uitdagingen? Wat gebeurt er als het aantal sterfgevallen stijgt en consumenten ervoor kiezen thuis te blijven?

Afbeelding : [THT Consulting](#)

Specifiek - Diffuus

Onze derde dimensie is **specifiek versus diffuus**. Geeft een cultuur er de voorkeur aan dingen te analyseren en op te breken, of om te relateren, om dingen te verbinden en op te bouwen? We vroegen respondenten wat hun opvatting van een bedrijf was. Welke van de volgende beschrijvingen hadden hun voorkeur? Begrippen die respectievelijk specifiek en diffuus aanduiden zijn cursief.

'Een bedrijf voert een verscheidenheid aan *functies of taken* uit. Mensen worden ingehuurd om deze uit te voeren met behulp van *machines* en *apparatuur*. Ze worden *betaald* voor uitgevoerde taken.'

'Een bedrijf is een groep mensen die *samenwerken*. Ze hebben *sociale relaties* met elkaar en met de *organisatie*. Hun effectieve functies zijn afhankelijk van die relaties.'

Hier zijn de resultaten die we hebben gekregen.

Preference for *specific* description over *diffuse* description

	USA	NETH	UK	CAN	AUSTRALIA	FIN	SWE	TURK	BEL	GER	FRA	DEN	MAL	HK	SIN	S-KOR	JAP	INDON	CHINA
%	91	86	83	72	69	65	64	62	58	54	51	50	40	39	38	27	25	23	17

De resultaten zetten Noord-Amerika, het VK en Australië aan het specifieke einde van de dimensie; Scandinavië en Europa in het midden en Oost-Azië aan het diffuse einde. Het verschil tussen de VS, 91%, en China, 17% is enorm en kan de huidige vijandigheid helpen verklaren. Geen enkel Oost-Aziatisch land geeft de voorkeur aan de specifieke beschrijving en die landen die het minder schuwen, zijn ex-Britse koloniën, Maleisië, Hong Kong en Singapore.

Een belangrijk symptoom van een zeer hoge specificiteit is de overtuiging dat winstgevendheid ons alles vertelt wat we moeten weten over een bedrijf. Alles wat een bedrijf doet kan worden verklaard door de bottom line, een enkele statistiek die alles zegt. We vroegen of 'het enige doel voor het bedrijf winst is'.

The only goal is profit

	USA	AUSTRALIA	CAN	UK	NZ	ITA	NETH	GER	FIN	HK	SIN	FRA	INDON	CHINA	JAP
%	40	35	34	33	32	28	26	24	22	19	18	16	14	9	8

Deze vraag wordt door geen enkel land met een meerderheid bevestigd. Maar de resultaten geven wel aan dat in de VS, het VK en voormalige koloniale naties een aanzienlijk deel van de ondervragers dit standpunt steunt. De behoefte om alles terug te brengen tot een enkel cijfer is nog steeds duidelijk aanwezig voor vele managers, onder wie financiers. Vijf van de zes meest afwijzende *winst-as-sole-indicator* zijn Oost-Aziatisch. Vijf van de meest winstgerichte zijn Engelstalig.

Afbeelding : [THT Consulting](#)

Achieved status – Ascribed status

Onze vierde dimensie gaat over hoe een cultuur status verleent. Doet het dat op basis van wat **iemand heeft bereikt** of **schrijft het status toe** aan mensen op andere gronden: hun uiterlijk, hun klasse, hun familie, hun potentieel, hun vriendelijkheid, hun roeping, hun etniciteit of hun menselijkheid. We stelden respondenten voor om te handelen zoals het hen echt uitkomt, zelfs als ze dingen

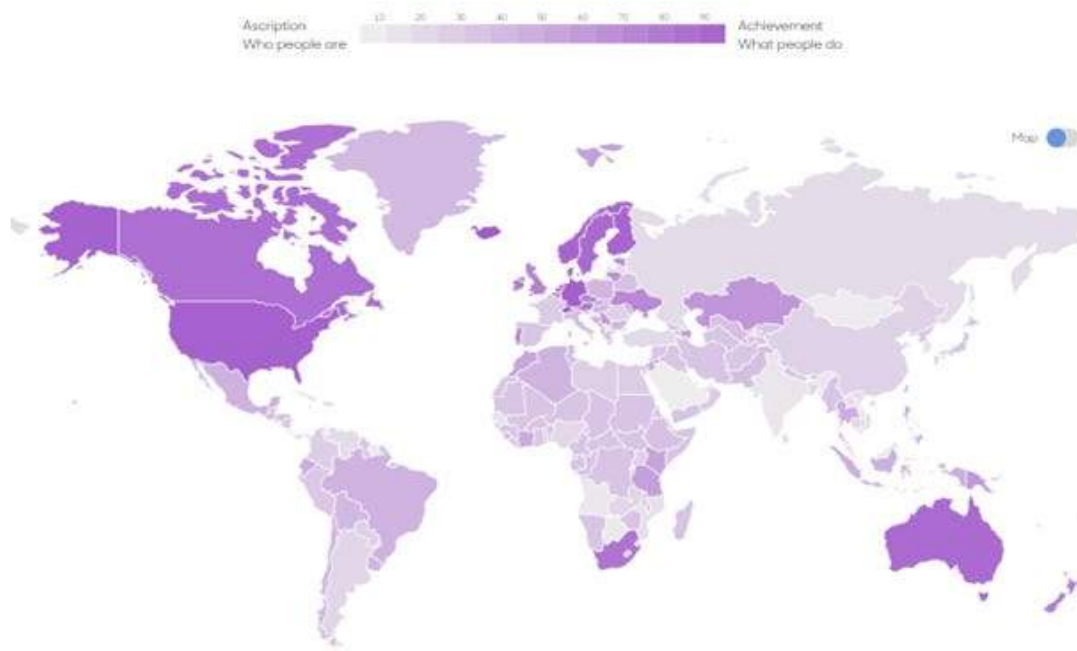
niet voor elkaar kregen. We verwachtten dat degenen die gericht waren op prestaties deze verklaring zouden afwijzen en dat deden ze ook.

Het is verrassend te zien hoe weinig steun en waardering er is voor feitelijke prestaties. De hoogste score is onder Amerikanen, maar ook 'slechts' 59%. Slechts drie landen scoren boven de 50%. Prestaties lijken nauw verbonden te zijn met publieke waardering, de mate van vertrouwde bekendheid en bekoring van het behaalde succes en/of de opmerkelijkheid van het succes met name de geldelijke verdiensten. De laatste soort prestatie hangt af van markten die rijkdom verstrekken aan markten die klanten aantrekken. Maar er zijn veel talenten die markten niet belonen. Degenen die de moeilijkste uitdagingen aangaan, problemen oplossen die weinigen begrijpen, andere mensen helpen en ondersteunen, medeleven tonen, onrecht bestrijden en onze omgeving in stand houden, 'loont' niet in de conventionele zin. Inderdaad, ze hebben misschien weinig te laten zien voor levenslange strijd voor het milieu, sociale rechtvaardigheid, gevangenhervorming, vrouwengelijkheid, mensenrechten enzovoort. Ondanks dat zijn er redenen om hen dankbaar te zijn en hen te bewonderen.

Bovendien is er een kwestie van gelijkheid. Als we status geven aan anderen, ongeacht hun track-record tot nu toe, dan is *de kans groter dat ze die in de toekomst zullen bereiken*. We geven ze het vertrouwen om 'het te proberen'. Ze zijn belangrijk voor ons *voordat* ze op weg zijn om iets te bereiken. Moeten we niet op deze manier opvoeden?

Deng Xiaoping werd veel geprezen in het Westen, toen hij aankondigde 'het is glorieus om rijk te zijn'. China had eindelijk begrepen waar het Westen over ging, ook al was de bekentenis te laat. Mensen worden verrijkt wanneer hun vrienden en collega's hen proberen te betrekken en status aan deze kans toe te schrijven. Waar het om gaat is niet een grote buit, maar je aansluiten bij anderen en je fortuin samen laten gaan met dat van hen. China kent een participatie-economie. En ook in het westen zijn mensen hiervan bewust. Bij het einde van de film *'It's a Wonderful Life'* wordt de held eraan herinnerd dat 'geen mens een mislukking is zolang hij/zij

vrienden heeft'. Het is eerder dat deze bewustwording ons niet voldoende kan schelen.

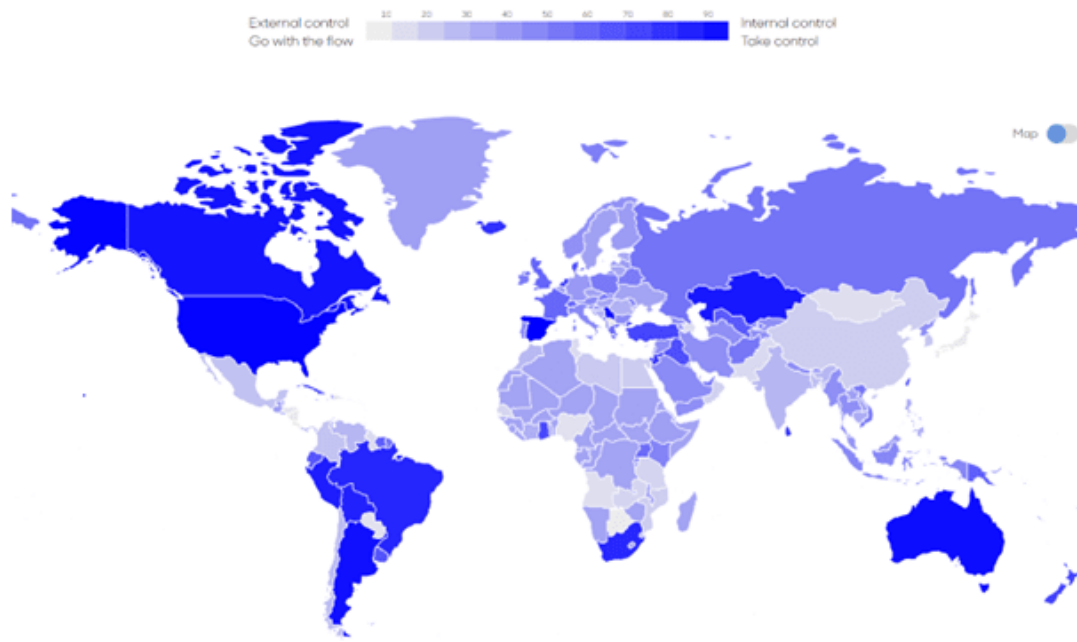
Afbeelding : [THT Consulting](#)

Internal control – External control

Onze vijfde dimensie heeft te maken met **introvert** tegenover **extravert** wat betreft de omgeving. Degenen die pionierden met het kapitalisme zijn er trots op het hele systeem te hebben gevormd en gezag te hebben over het functioneren. De *selfmade man* heeft zichzelf geschapen door pure wilskracht en is grotendeels verantwoordelijk voor zijn eigen grootsheid. Zoals Frank Sinatra zong: '*I did it my way.*' Als je God al bedankt, is het voor mijn 'onoverwinnelijke ziel'. Je bent 'bloody but unbowed' bij tegenslagen.

Het probleem met introversie is dat onze huidige klimaatcrisis er veel aan te danken heeft. Onze *take-make-waste*-cultuur is grotendeels het gevolg van het uitbuiten van onze planeet zonder na te denken over ecologie, het geloof dat we moeten krijgen wat we willen, ongeacht de kosten voor het milieu of andere mensen. De

overtuiging dat er geen denkwijzen van belang zijn behalve onze eigen grenzeloze verlangens. Het heeft ons ertoe gebracht de wonderen van de evolutie stevast te onderschatten en de natuur het 'denken van een fabriek' op te leggen. We hebben introversie versus extraversie gemeten aan de hand van een reeks uitspraken als 'Wat er met mij gebeurt, heb ik zelf in de hand' of 'Geluk bestaat niet.' Wat we hebben gevonden, wordt hieronder beschreven.

Afbeelding : [THT Consulting](#)

Wat we zijn of zouden moeten zijn, de controle hebben over ons eigen lot is een afdoende aantrekkingskracht in Engelstalige landen, waarvan er vijf bovenaan staan en waarvan de zevende het VK zelf is. Het was de sleutel tot de beslissing van Groot-Brittannië om de EU te verlaten en zijn eigen weg in te slaan. Het idee is dat je je toekomst smeedt door een ontembare vastberadenheid en *'ruling the waves'*. Slaaf zijn is voor Afrikanen, niet voor de Britten. Spanje heeft een lange traditie van macho zijn waarbij mannen het andere geslacht hun wil opleggen. Of het mogelijk is om onafhankelijk te zijn in een wereldwijd systeem in plaats van onderling afhankelijk, is een open vraag. We zien dat China (en andere Oost-Aziatische landen) veel meer naar buiten gericht zijn, aan het einde van het 'external control' spectrum.

Het reageert gemakkelijker en sneller op externe invloeden, zoals bijvoorbeeld COVID 19.

Landen die het kapitalisme niet hebben 'uitgevonden', maar nu met een inhaalslag bezig zijn, zien zichzelf veelal temidden op woelige zeeën met woeste golven waaraan ze zich moeten aanpassen. Geluk of pech spelen een belangrijke rol in Chinese verhalen, getuige de pandemie die daar begon.

Een andere aanvaring met introversie is dat assertieve mensen in de verleiding komen om meer te praten dan te luisteren, zonder rekening te houden met het Japanse spreekwoord dat we twee oren hebben maar slechts één mond, zodat we meer kunnen horen en minder spreken. Een probleem met 'ons praten' is dat Oost-Aziaten veel gemakkelijker en sneller van ons leren dan wij van hen. We beschuldigen hen van kopiëren, maar dit is een reactie op onze bereidheid en gretigheid les te geven en onszelf te uiten.

Oost-Azië is een *luistercultuur* in vergelijking met de *praatcultuur* van het Westen. Wanneer je probeert in te halen, is extern gericht luisteren een noodzaak en zal het leiden tot sneller leren. Dr. Fauci werd door Republikeinse wetgevers gevraagd of China Amerikaanse ideeën over vaccins stal. Hij zei dat hij hieraan twijfelde, want over een week of zo zouden de resultaten toch gepubliceerd worden!

Sequential - Synchronic

Onze zesde dimensie heeft te maken met hoe een cultuur over tijd denkt. Aangezien tijd niet kan worden waargenomen of aangeraakt, is het een kwestie van culturele interpretatie. Sommige culturen hebben de neiging de tijd te zien als **opeenvolgend** op de manier van een passerende trein, zoals de welbekende spreuk 'de tijd kent geen genade' terwijl andere culturen tijd meer **synchron** zien oftewel 'de klokken gelijk zetten'.

Het verschil is het duidelijkst te zien in de Amerikaanse versus Japanse productie. De Amerikanen specialiseerden zich in dingen snel doen, in tijd- en bewegingsstudies en in wetenschappelijk management. De truc was voor werknemers om de snelheid van de transportband of machine bij te houden, zelfs waar dit bijna onmogelijk leek. Snelheid (tijd) kan hierin leiden tot reductionisme van menselijke arbeid als een onderdeel van machines.

Daarentegen hebben de Japanners *just-in-time* uitgevonden. Dit neemt een aantal sequenties en voegt ze samen zodat ze in harmonie werken. De Japanners bestuderen nog steeds ijverig het taylorisme, maar synchroniseren diens aaneenschakeling net op tijd, om een 'steeds snellere dans' te creëren. De managers die de ene reeks met de andere kunnen harmoniseren, zijn in staat om op lange termijn te denken, terwijl degenen die alleen in termen van sequenties denken, 'snel geld willen verdienen'.

Afbeelding : [THT Consulting](#)

Long term self-control – Short term self-indulgence

We vroegen managers naar de lengte van hun tijdshorizon en hoewel het Oosten meer langetermijndenken had dan de meeste westerse landen, waren de verschillen relatief klein. Een meer succesvolle reeks onderscheidingen werd gevonden door [Geert Hofstede](#), die een lange-termijn versus korte-termijn schaal creëerde en ontdekte dat dit sterk correleerde met zelfgenoegzaamheid op korte termijn en langdurige zelfbeheersing. Hier zijn Hofstede's bevindingen :

	Short-term (West)							Long-term (East)			
	UK	KE	USA	GRE	AUSTRALIA	SWI	NETH	S-KOR	ROC	HK	CHINA
%	75	75	71	69	68	67	56	25	13	4	0

	Self-indulgent (West)						Self-controlled (East)					
	AUSTRALIA	UK	USA	CAN	NETH	HK	FIN	NOR	GRE	ROC	S-KOR	CHINA
%	71	69	68	68	67	61	57	55	40	34	29	24

Merk op dat er tussen Nederland en Zuid-Korea een verschil is tussen 56% en 25%, zo'n 31 procent lager. De Oost-Aziatische landen bevinden zich zonder uitzondering aan het langetermijn einde van de schaal. Het lijkt erop dat een deel hiervan te wijten is aan de zelfbeheersing die nodig is om te wachten en de zelfgenoegzaamheid die nodig is om nu te genieten. China's langetermijnhouding komt tot uiting in de bereidheid om te investeren in hernieuwbare technologieën en elektrische voertuigen, zijn wereldleidende rol bij het bouwen van infrastructuur tussen zichzelf en de rest van de wereld en het maken van gezondheid tot deel van die infrastructuur. De spaartarieven in Oost-Azië zijn ook aanzienlijk hoger, terwijl veel westerse landen grote schulden hebben.

China leent ook, sommigen zouden zeggen excessief, maar het doet dit voornamelijk om de industrie op lange termijn op te bouwen, niet om consumptie op korte termijn te bevredigen. We kunnen opmerken dat de lange termijn de korte termijn omvat en dit levert uiteindelijk meer op. Maar winsten op korte termijn

daarentegen, vooral financiële speculatie, maken het opbouwen van de industrie op lange termijn onmogelijk.

Je kunt 1000 spannende weddenschappen aangaan met het geld dat nodig is voor geduldig beleggen. Bijna alles wat de moeite waard is, kost tijd en geduld. Er wordt algemeen erkend dat noch Wall Street, noch de stad veel honger heeft naar het opbouwen van industrieën. Het opbouwen van bedrijven als Rolls Royce en ICI zouden vandaag de dag geen kans van slagen hebben in Groot-Brittannië. De voorliefde is om geld uit de industrie te halen en er niet in te stoppen.

We zijn nu in een positie om alle dimensies samen te vatten, als we Hofstede's Zelfgenoegzaamheid - Zelfbeheersing opnemen, met behulp van onze positief-negatieve verschillen.

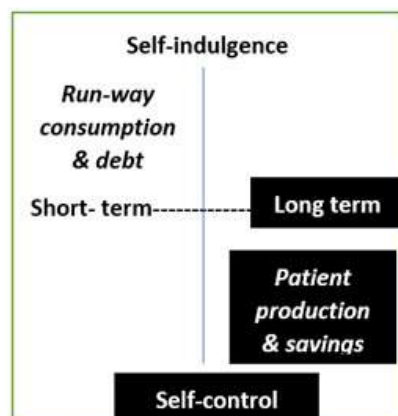

Dimensies combineren

Tot nu toe hebben we onze dimensies één voor één geïntroduceerd, maar het echte leven is niet zo eenvoudig. In de praktijk worden twee of meer dimensies gecombineerd met morele posities en acties als resultaat van deze combinaties.

*Neem bijvoorbeeld de laatste twee dimensies die we hebben overwogen, **korte termijn - lange termijn** en **zelfzucht - zelfbeheersing**. Als we deze dimensies over elkaar zetten, krijgen we twee heel verschillende verschijnselen. Het Westen lijkt gefixeerd op (soms op hol geslagen) **consumptie en overgave aan korte-termijn**, met als gevolg symptomen van overdadig gebruik en schuld. Al vele jaren proberen we de vraag te stimuleren door de rentetarieven te verlagen die sinds de recessie van 2008 bijna nul zijn. Politici zijn angstig om geld uit de economie te halen via belastingen, want dan stoppen mensen met kopen. De internationale betalingsbalans laat zien dat de VS en het VK veel meer importeren dan ze exporteren en jarenlang hield het hoge niveau van de Amerikaanse consumptie de wereld op de been.*

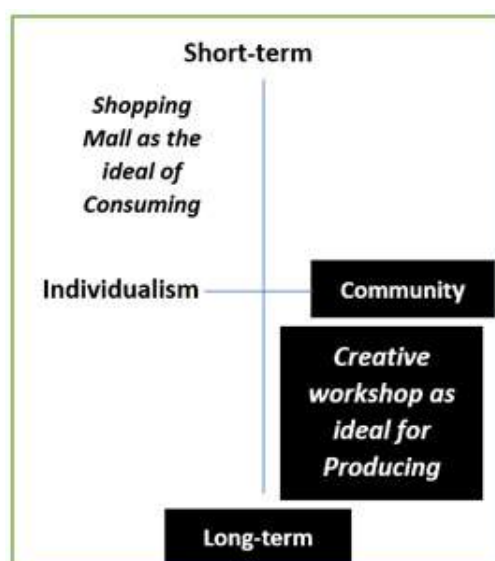
Daarentegen toont China een patroon van 'geduldige' of 'beheerste' productie en -besparingen, gedreven door een combinatie van **langetermijneriëntaties en zelfbeheersing**. De Chinezen zijn sterk afhankelijk van productie voor exportmarkten en het uitbreiden van hun aandeel in de wereldmarkt. Sparen en zelfbeheersing zijn belangrijke kenmerken in de Chinese cultuur. China investeert meer in fabrieken en ontwikkeling, en minder in creditcards.

General Motors is een goed voorbeeld van wat in de VS misgaat. Jarenlang komen de winsten steeds minder uit de auto's die het maakt en steeds meer van klanten die in de schulden gaan om in eerste instantie een auto te betalen en rente te betalen over die schuld. Daarentegen produceert en exporteert China steeds meer EVs en heeft het een enorm betalingsoverschot. Het beslaat het kwadrant rechtsonder in bovenstaande grafiek.

Veel economen zien deze arbeidsverdeling tussen Amerika en China niet als een nadeel. Export en import zullen elkaar uiteindelijk in evenwicht brengen. China heeft Amerika nodig om zijn goederen te af te zetten. Maar om één land steeds verder te laten afdalen in schulden en leningen, zelfgenoegzaamheid en wanhopige behoefte aan fondsen, komt neer op een degradering van het nationale karakter. Het reduceert ons van makers en producenten tot enkel afzetkanalen en absorptiemechanismen. We worden timide, beducht, behoeftig en tot slaaf gemaakt aan onze schuldeisers.

Een andere cross-dimensionele oefening is de **korte termijn - lange termijn** dimensie en de **individualisme - communautair** dimensie te combineren met de twee volgende kwadranten als resultaat.

Wanneer we als individu consumeren is dit maar al te vaak op korte termijn, zoals bij een impulsaankoop. Wanneer we als gemeenschap produceren is dit bijna altijd op langere termijn. We weten als gemeenschap niet of wat we produceren kopers tevreden zal stellen en moeten de uitkomst afwachten. Tevredenheid en succes is in dit geval afhankelijk van het tevreden stellen van anderen. De 'Shopping Mall' linksboven in de grafiek is het ideaalbeeld van de consumptiemaatschappij, terwijl de 'Creative Workshop' het ideaal is voor het produceren van de hele samenleving.

Echter een bepalend onderscheid tussen beide kwadranten is dat de 'Creatieve Workshop' maatschappij ook een 'Shopping Mall' omvat, terwijl de 'Shopping Mall' maatschappij een 'Creatieve Workshop' uiteindelijk uitsluit.

Een uitsluiting als gevolg van steeds **minder tijdsruimte (korte termijn)** voor langdurige inspanningen en strategische ontwikkeling alsmede **minder gemeenschappelijk animo en doorzettingsvermogen (individualisme)** betreffende het beheersen van productie en consumptiepatronen.

Een groot verschil tussen het West en Oost is dat het Westen gelooft dat een vrije markt de economie moet sturen en dat de keuzes van consumenten 'dollars' registreren voor wat nodig is en wat niet. Het is niet aan overheden om aan te geven wat we moeten kopen, maar aan de markt om burgers te dienen.

In het verleden hebben we gezien hoe de staat probeerde voor te schrijven wat mensen moesten kopen, maar zulke systemen faalden jammerlijk vanwege de complexiteit. Duizenden tractoren roestten op het land omdat een ambtenaar verzuimd had een no. 3 slotbout te bestellen.

Het concept dat nog niet eerder werd uitprobeerde, totdat China het deed, was samenwerking tussen overheid en markt voor bepaalde selecties en prioriteiten om zowel de markt te leveren als overheidsbeleid te dienen, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van groene hernieuwbare energie of infrastructuur ontwikkeling.

We zien dit wederom terug in onderstaande grafiek, de kwadrant rechtsonder. Een cross-dimensioneel resultaat van de dimensies **specifiek-difфуus** en **universalistisch-particularistisch**

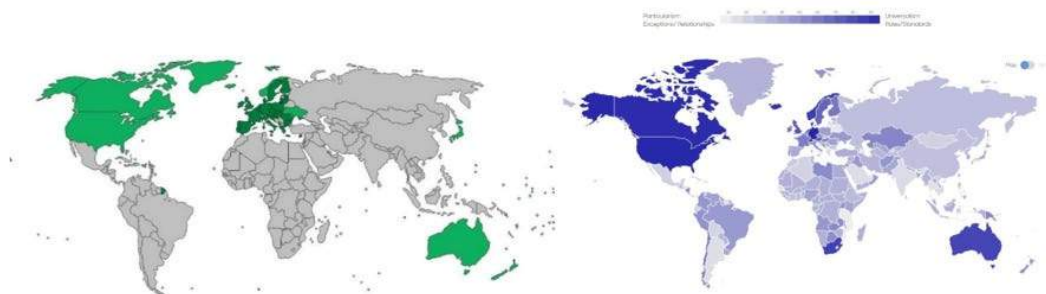
West vs. de Rest

Hoewel er talloze analyses zijn waarin het 'Westen' wordt vergeleken met anderen, is het zwakke punt in veruit de meeste analyses dat het 'Westen' wordt geportretteerd als een politieke of 'ideologische' eenheid.

Het culturele 7-D-model stelt ons echter in staat een definitie van het 'Westen' te formuleren. Een gemeenschappelijk kenmerk van de culturele profielen van de westerse landen is dat ze allen de volgende dimensies omvatten; Universalistisch, Individualistisch, Specifiek, Achieved Status en Sequentieel. Zeker de Angelsaksische landen en ook de Noordwest-Europese landen, zijn overduidelijk gepositioneerd op deze dimensies.

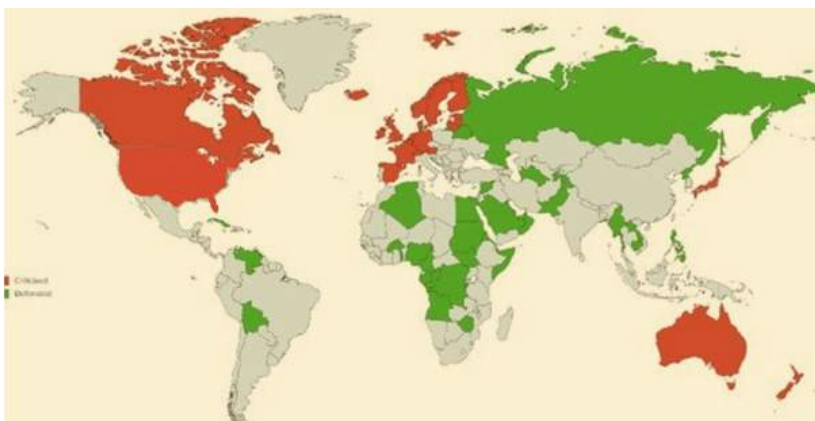
Western	Non-Western
High universalist	High particularist
High individualist	High communitarian
High specific	High diffuse
High achieved status	High ascribed status
Sequential	Synchronic

Een interessant en actueel voorbeeld om de waarde van deze definitie te bevestigen, gaat over welke landen zijn gaan deelnemen aan de sancties tegen Rusland na de invasie in Oekraïne. Als we een wereldkaart met landen die deelnemen aan de sancties (groen) en de andere landen die niet deelnemen (grijs) vergelijken met de mapping van de culturele dimensie Universalist - Particularist, zien we meteen de opvallende gelijkheid.

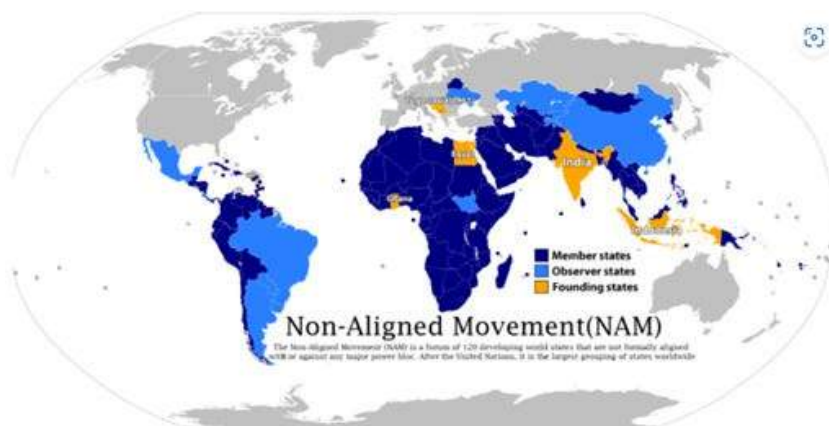

De sterk universalistische landen nemen deel aan de sancties. Zuid-Afrika lijkt echter een opvallende uitzondering te zijn in deze vergelijking. Het is echter mogelijk dat de voorstelling van Zuid-Afrika als een universalistische natie wordt veroorzaakt door het feit dat de respondenten in die natie (nog steeds) overwegend blanke Zuid-Afrikanen zijn. Meer over dit voorbeeld hier : ['Is participating in the sanctions against Russia a cultural matter?'](#)

Eenzelfde vergelijking met de Universalist - Particularist kaart kan worden gemaakt met onderstaande kaart die de landen aangeeft welke China bekritiseerden voor zijn beleid in Xinjiang tijdens een VN stemming (rood) en de landen die China verdedigden voor hetzelfde (groen). Andere landen in het grijs onthielden zich van stemming. Een saillant detail is dat veel van de verdedigende landen moslimlanden zijn.

Ook opmerkelijk is de gelijkenis met de kaart van 'Non-Aligned Nations'.

Met uitzondering van Rusland zijn alle Particularistische landen lid of waarnemers van de Non-Aligned Movement.

De westerse landen bekritisieren graag opkomende niet-westerse landen voor hun inbreuk op de *'rule-based world'*. We kunnen die uitdrukking nu herkennen als gekoppeld aan een sterke Universalistische inclinatie. De westerse naties, waaronder alle voormalige koloniserende landen, stellen regels op en dwingen die wereldwijd af. Niet-westerse landen zijn echter [steeds minder bereid](#) aan die regels te voldoen, omdat dit concept van een op regels gebaseerde wereld niet in overeenstemming is met hun culturele profiel, dat hoog Particularistisch, Communautair en Diffuus is; de generieke niet-Westerse cultuur.

Wanneer we multilaterale samenwerkingen zoals BRICS of de Shanghai Cooperation Organization (SCO) op kaarten uitzetten, kunnen we zien dat ze allemaal in de niet-westerse culturele regio vallen.

In feite speelt een aanzienlijk deel van de conflicten in de wereld van vandaag zich tussen deze twee generieke culturele profielen af die uiteenlopende interpretaties creëren over fundamentele maatschappelijke waarden en rechten van mensen. Deze culturele divergentie wordt vrijwel genegeerd in de hedendaagse debatten over de groeiende conflicten en mogelijke resoluties ervan.

Terwijl het Westen China veroordeelt voor zijn gebrek aan democratie of op het gebied van mensenrechten vanuit universalistische inclinatie, kan het 7-D model worden toegepast om bijvoorbeeld [democratie in China](#) uit te leggen of [verschillende interpretaties van mensenrechten](#) weer te geven . Meer in het algemeen kan het 7-D model ons helpen bij het opzetten van een academisch model van een multipolaire wereld.

Schaak vs. Weiqi (Go)

Een artikel in [Asia Times](#) van 3/11/2023 (Louise Low, *Face-off on the grand chessboard*) biedt een zeer interessant perspectief op de voortdurende tech-oorlog tussen het Westen en China, dat ook van toepassing is op andere westerse beschuldigingen tegen China. Low projecteert de oorlog als een schaakspel, maar een waarin de twee spelers, het Westen en China, verschillende spellen spelen. Terwijl het Westen schaak speelt, observeert Low dat China Weiqi speelt, beter bekend onder zijn Japanse naam Go. Het verschil kan het beste worden verklaard door de volgende twee alinea's van Low te citeren.

In hun boek [Duizend Plateaus](#) (1980) bieden Gilles Deleuze en Félix Guattari een beknopte uitleg van het verschil tussen de twee spellen. Ze merken op dat bij schaken het conflict is geïnstitutionaliseerd en gereguleerd met een voorste en een achterste gevechtlijn, terwijl er in Go geen gevechtlijnen zijn. Het is een kwestie van jezelf in een open ruimte opstellen, ruimte vasthouden, en de mogelijkheid te behouden om op elk moment te kunnen verspringen. Schaken wordt gespeeld in een gestructureerde ruimte, waarbij elk schaakstuk een specifieke rol in de hiërarchie krijgt toegewezen met een duidelijke differentiatie tussen de pionnen en de elitestukken zoals ridders, bisschoppen, koningen en koninginnen, die elk op zijn of haar eigen manier bewegen.

Daarentegen wordt Go gespeeld in een vloeiende ruimte waar de stukken identiek en hun rollen dubbelzinnig zijn. Het is de strategische context die ertoe doet. De strategische orkestratie van het geheel is groter dan de som van zijn delen. Er zijn net zoveel bewegingen in Go als er atomen in het waarneembare universum zijn, wat een scherpzinnige speler oneindige flexibiliteit en manoeuvreerruimte biedt. De dubbelzinnigheid en vloeibaarheid van hun rollen vergroten het potentiële belang van elk stuk op het bord en verbluffen degenen die het Go-spel niet begrijpen. China speelt Go door zijn speelveld en zijn wereldwijde politiek-economische ruimte radicaal uit te breiden. De uitbreiding van BRICS en BRI zijn opmerkelijke voorbeelden van deze strategie.

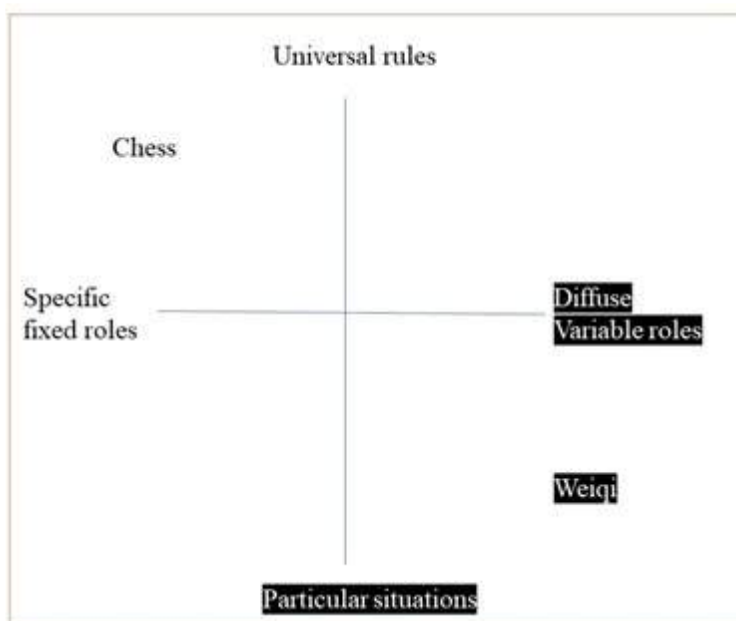

Een briljante analyse en we kunnen hier ook het 7-D model op loslaten. Het geïstitutionaliseerde en geregleerde karakter van *schaken* geeft aan dat het wortels heeft in een Universalistische cultuur. *Go* wordt gespeeld in een vloeiende ruimte en de rollen van de stukken worden alleen bepaald in een concrete situatie; typische kenmerken van een Particularistische cultuur.

Afbeelding : Elena Popva, Randy Fath (Unsplash)

Schaak wordt gespeeld in een gestructureerde ruimte, waarbij elk stuk zijn typische hiërarchische rol heeft. Dit wijst op een Specifieke cultuur. In *Go* kan elk stuk elke rol op zich nemen op basis van zijn relatie tot anderen in een concrete positie; typisch voor een Diffuse cultuur.

Afgezien van de tech-oorlog tussen de VS en China, kunnen we deze interculturele projectie ook in echte oorlogen terug zien. De VS speelden schaak tijdens de oorlog in Indo-China, terwijl de Vietcong en naburige bondgenoten Go speelden. We kennen de uitkomst van die oorlog. En momenteel speelt Israël schaak, terwijl Hamas en hun bondgenoten Go spelen.

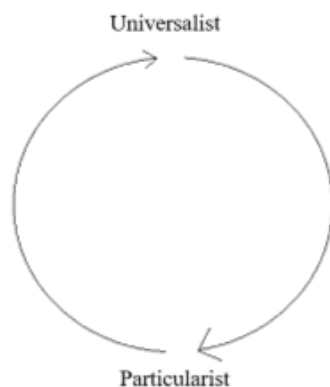
Wereldwijd spelen de niet-westerse landen een spelletje Go met het Westen, maar de laatste interpreteert dit spel in termen van het schaakspel en claimt regelmatig dat de niet-westerse landen 'vals spelen'.

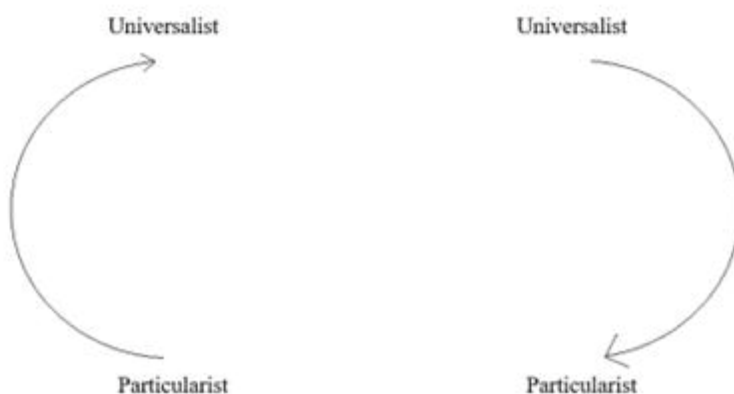
Extremisme onder de loep van cultuur

Het 7-D-model verklaart dat veel vormen van extremisme op cultuur gebaseerd zijn. Wanneer de cultuur van een bepaalde natie dicht bij een van de uiteinden van een dimensie scoort, is die cultuur geneigd het andere uiteinde uit het oog te verliezen. Dit is de basis van extremistisch denken en handelen.

De culturele dimensies worden voor het gemak meestal weergegeven als horizontale lijnen. In werkelijkheid zijn ze echter cirkelvormig van aard. Universalistische mensen zijn zich bewust van uitzonderingen, net zoals Particularistische mensen het nut van regels waarderen. Culturele verschillen ontstaan bij welk punt je begint in de cirkel.

Extremisme op deze dimensie begint wanneer zeer Universalistische of zeer Particularistische mensen de andere kant uit het oog beginnen te verliezen.

Het idee van een 'rules-based order' als iets dat we ons allemaal zouden moeten wensen is een goed voorbeeld van hoe een normaal aspect van een cultuur kan afdrijven en extremistisch kan worden. Het is normaal dat dit concept is ontstaan in de westerse cultuur, geleid door 's werelds meest universalistische landen. Het wordt problematisch, als die landen, die nog steeds leiding hebben over de meeste wereldwijde organisaties (zoals de VN of de NAVO), het proberen bij meer Particularistische landen af te dwingen of op te leggen.

Particularistische mensen zien zo'n uitgebreide reeks regels vaak als verstikkend. Hoewel ze vroeger bereid waren het te proberen, in de overtuiging dat de westerse naties een goed voorbeeld waren om te volgen, zijn ze daartoe steeds minder geneigd. Het is in het bijzonder China dat laat zien dat een sterk Particularistische natie 's werelds op een na grootste economie kan worden. China is trouwens niet extremistisch, omdat het wel degelijk regels hanteert en respecteert, zij het op een Particularistische manier.

Extremisme komt natuurlijk ook voor in niet-westerse landen. Een goed voorbeeld is China's Culturele Revolutie. Mao Zedong en zijn volgelingen stelden zich een wereld voor waarin mensen alle behoeften van de gemeenschap boven hun eigen persoonlijke behoeften zouden plaatsen. Deze extreme communistische kijk op de wereld bracht het land tot de rand van verwoesting. Door de bril van culturele dimensies was dit een voorbeeld van *Diffuus in het extreme*, het zien van de 'ideale mens' als een universeel persoon, een boer, arbeider en soldaat in één. Dit extremisme brak o.a. het hele onderwijssysteem af. Pol Pot en zijn bondgenoten in Cambodja werden door soortgelijke ideeën geïnspireerd. Particularisme in toenemende mate kan ook een van de oorzaken zijn geweest achter China's afnemende vermogen om de COVID pandemie in 2022 het hoofd te bieden.

Helaas, terwijl China fouten onderkennen en zo de koers konden wijzigen of de schade herstellen, blijft het Westen tot op vandaag halsstarrig vasthouden aan het 'extrem universalistische' idee van een 'rules-based order' wereld.

'It's the culture, stupid'

De titel van het essay 'It's the culture, stupid' is een knipoog naar de bekende politieke campagneslogan 'It's the economy, stupid' die James Carville bedacht als strateeg bij de succesvolle Amerikaanse presidentsverkiezingen van 1992 van Bill Clinton tegen de zittende president George H. W. Bush.

Cultuur is de bakermat voor welvaart of overleving als natie, samenleving of de identiteit van een volk. De toestand van de economie of het politieke bestuur is voortdurend onderhevig aan veranderingen met ups en downs. Maar cultuur verklaart hoe verschillende naties, beschavingen en hun mensen omgaan met deze ups en downs en zo vorm geeft aan hun eigen welvaart, overleving of vernietiging en die van anderen.

Bovendien zijn afwijkende culturele dimensies vaak de onderliggende oorzaak van misverstanden en conflicten tussen verschillende naties.

Afbeelding titel : [CGTN 'Go Like a pro'](#)